

Дашиъл Хамет

Десетата улика

– Господин Леополд Гантворт не е вкъщи – каза прислужникът, който отвори вратата, – но синът му, господин Чарлс, е тук и може да говорите с него, ако желаете.

– Не, имах уговорена среща с господин Леополд Гантворт за девет или малко след това. Сега е точно девет. Сигурно ще се върне всеки момент. Ще почакам.

– Моля, сър.

Той се дръпна от вратата, за да влезе, пое палтото и шапката ми, заведе ме до библиотеката на Гантворт на втория етаж и ме остави там. Взех списание от купчината върху масата, придърпах до себе си пепелник и се настаних удобно.

Мина повече от час. Захвърлих списанието и започнах да ставам нетърпелив. Мина още един час и вече не ме свърташе на едно място.

Някъде долу часовник започна да отброява единайсет и в стаята влезе млад мъж на двайсет и пет или двайсет и шест, висок и строен, с невероятно бяла кожа и с много тъмни очи и коса.

– Баща ми още не се е прибрал – осведоми ме той. – Жалко, че трябваше да чакате толкова. Мога ли да ви помогна с нещо? Казвам се Чарлс Гантворт.

– Не, благодаря – надигнах се от стола, приемайки учтивото отпращане. – Ще го потърся утре.

– Съжалявам – промърмори той и заедно тръгнахме към вратата.

Вече бяхме излезли в антрето, когато в дъното на библиотеката иззвъня телефонът. Чарлс се върна да вдигне слушалката, а аз останах на прага.

Той разговаряше с гръб към мен.

– Да. Да, да! – После почти извика: – Какво? Да, да – повтори той едва чуто.

Обърна се към мен с посърнало и измъчено лице, с ококорени от ужас очи и зяпнала уста, слушалката още беше в ръката му.

– Баща ми е мъртъв – изпъшка. – Убили са го.

– Къде? Как?

– Не знам. Обади се от полицията. Искат веднага да отида.

Той поизпъгна рамене и започна да се свестява. Остави слушалката и лицето му сякаш се отпусна.

– Извинете, но трябва...

– Господин Гантворт – прекъснах го, – аз съм от детективската агенция „Континентъл“. Вашият баща се обади днес следобед и поиска тази вечер да му изпратят детектив. Казал, че нещо застрашава

живота му. До договор не се стигна, освен ако вие...

– Разбира се! Наемам ви! Ако полицията още не е заловила убиеца, искам да направите всичко възможно да го хванете.

– Добре! Да вървим в участъка.

По пътя и двамата не обелихме дума. Гантворт караше колата си с бясна скорост през града, надвесен над волана. Трябваше да изясним някои въпроси, но при такова шофиране и най-малкото отклоняване на вниманието му можеше да ни коства живота. Затова не го закачах и си мълчах.

Пет-шест цивилни ченгета ни чакаха пред следствения отдел. Разследването водеше О'Гар, сержант, с куршумовидна глава, който се отличаше като селските пристави по филмите, носеше черна шапка с широка периферия и всичко останало, но това не означаваше, че не го бива. Случвало се бе два-три пъти да работим заедно и се разбирахме прекрасно.

Заведе ни в една тясна канцелария до заседателната зала. Там върху едно бюро бяха поставени десетина предмета.

– Искам внимателно да разгледате тези неща – обърна се сержантът към Гантворт – и да посочите кои са на баща ви.

– А той къде е?

– Първо да свършим с това – настоя О'Гар, – после ще го видите.

Докато Чарлс Гантворт отделяше вещите, и аз им хвърлих едно око. Празна кутийка за бижута, бележник, три писма в разкъсани пликове, адресирани до покойния, някакви други документи, връзка ключове, писалка, две бели ленени носни кърпи, два патрона за пистолет, златен часовник със златен нож и златен молив, закачени за него на златно-платинена верижка, два черни кожени портфейла, единият – чисто нов, а другият – съвсем износен, пари – банкноти и монети, и малка портативна пишеша машина, поизкривена и оплескана с кръв и косми. Някои от другите неща също бяха изцапани с кръв, други – не.

Гантворт отдели часовника с ножа и молива, ключовете, писалката, бележника, носните кърпи, писмата и другите документи и по-опърпаният портфейл.

– Тези бяха на баща ми – каза ни той. – Другите не съм ги виждал. За парите не мога да кажа, разбира се, не знам колко е носил.

– Сигурен ли сте, че нищо от останалите неща не е било на баща ви? – попита го О'Гар.

– Така мисля, но не съм сигурен. Уипъл знае по-добре. – Обърна се към мен. – Мъжът, който ви отвори тази вечер. Той се грижеше за баща

ми и със сигурност може да каже дали някоя от тези вещи е била негова, или не.

Един от детективите отиде да се обади по телефона на Уипъл да дойде веднага. Разпита поех аз.

– Липсва ли нещо, което баща ви обикновено носеше у себе си? Нещо ценно?

– Не мисля. Всичко, което би взел, като че ли е тук.

– В колко часа излезе от къщи?

– Преди седем и половина. Може дори да е било седем.

– Имате ли представа къде е отишъл?

– Не ми каза, но предположих, че отива при госпожица Декстър.

Лицата на детективите блеснаха и погледът в очите им се изостри. Както навярно и моят. Безброй са убийствата, в които няма замесена жена, но малко от тях могат да се нарекат изключителни.

– Коя е тази госпожица Декстър? – включи се отново О'Гар.

– Ами тя... – Чарлс Гантворт нещо се двоумеше. – Той, баща ми, беше много близък с нея и с брат ѝ. Ходеше през ден у тях. Дори подозирах, че смята да се жени за нея.

– Коя е тя, какво представлява?

– Татко се запозна с тях преди шест-седем месеца. Виждал съм ги няколко пъти, но не ги познавам добре. Госпожица Декстър – малкото ѝ име е Крида – е около двацет и три годишнина, а брат ѝ Мадън е четири-пет години по-голям от нея. Той сега е в Ню Йорк или пътува за там по делова работа на баща ми.

– Баща ви казвал ли ви е, че ще се жени за нея? – О'Гар захвапа веднага женската линия.

– Не, но беше съвсем ясно, че здравата е... ммм... хлътнал. Разменихме няколко думи по този повод съвсем скоро, всъщност миналата седмица. Не че сме се карали, а просто за да се изясним. Той говореше така, че, опазявам се, беше решил да се оженят.

– Какво искате да кажете с това „опазявам се“? – веднага се хвана О'Гар за думата.

Бледото лице на Чарлс Гантворт поруменя и той се изкашля притеснено.

– Не ми се ще да злословя по техен адрес. Не допускам... по-точно сигурен съм, че нямат нищо общо с това, което е станало с баща ми. Но не изпитвах добри чувства към тях... не ги харесвах. Смятах ги за мошеници, които се опитват да приберат нечии пари. Татко не беше от най-богатите, но имаше значителни средства. Макар да бе здрав човек,

все пак минаваше петдесет и седем достатъчно възрастен, за да подозирам, че Крида Декстър се интересува не от него, а от парите му.

– Как стоят нещата със завещанието му?

– Последното, което знам – някъде отпреди две-три години, – е, че оставя всичко на мен и на жена ми, общо. Неговият адвокат, господин Мъри Абърнати, може да ви каже дали след това е правил друго завещание, но не ми се вярва.

– Баща ви се е оттеглил от семейния бизнес, така ли?

– Да, – преди година той прехвърли целия внос и износ на мен. Остави тук-там някои инвестиции за себе си, но не участваше активно в управлението.

О'Гар килна назад шапката си на селски пристав и се почеса замислено по куршумовидната глава. После вдигна очи към мен.

– Ти имаш ли да питаш още нещо?

– Да. Господин Гантворт, да познавате случайно или пък баща ви да е споменавал пред вас за някой си Емил Бонфис?

– Не.

– Баща ви не ви ли каза, че е получил заплашително писмо? Или че са стреляли по него на улицата?

– Не.

– Бил ли е в Париж през хиляда деветстотин и втора?

– Възможно е. Пътуваше зад граница всяка година, докато работеше.

После с О'Гар заведохме Гантворт до моргата да види баща си. Мъртвият не беше приятна гледка дори за нас двамата, които го познавахме само на външен вид. Помнех го като дребничък и жилив човек, облечен винаги спретнато, жив и енергичен както малко хора на неговите години.

Сега лежеше със строшено теме, превърнато в кървава каша.

Оставихме Гантворт в моргата и тръгнахме пеш обратно към следственото.

– Каква беше онази глупост за Емил Бонфис и за Париж през деветстотин и втора? – отвори дума сержантът още щом излязохме навън.

– Такава. Убитият се обадил следобед по телефона в агенцията и казал, че получил заплашително писмо от някой си Емил Бонфис, с когото имал ядове в Париж през деветстотин и втора година. Казал още, че този Бонфис стрелял по него предната вечер на улицата. Поискал някой от нас да намине към него. Настоял в никакъв случай полицията да не се намесва – предпочитал Бонфис да го очисти, отколкото работата

да се разчуе. Само толкова. Та така се озовах там, когато съобщихте на Чарлс Гантворт за смъртта на баща му.

О'Гар спря напред тротоара и подсвирна леко.

– Това вече е нещо! – извика той. – Ще те шашна, само да стигнем в управлението.

Уипъл ни чакаше в заседателната зала. На пръв поглед лицето му бе гладко и непроницаемо, както когато ме посрещна преди няколко часа в къщата на Руския хълм. Но под обиграната външност на дългогодишен прислужник личеше, че целият трепери.

Заведохме го в малката стаичка, където разпитахме Чарлс Гантворт.

Уипъл потвърди всичко, което ни каза синът на убития. Беше сигурен, че нито пишещата машина, нито кутийката за бижута, нито двата патрона и новият портфейл са били на Гантворт.

Не можахме да изкопчим какво точно е мнението му за Декстъррови, но се усещаше, че хич не са му симпатични. Според него госпожица Декстър се обадила три пъти по телефона тази вечер – в осем, в девет и в девет и половина. И трите пъти потърсила господин Леополд Гантворт, но не оставила никакво съобщение за него.

Уипъл останал с впечатлението, че е чакала Гантворт, но той не се е появил.

Той също не знаел нищо за Емил Бонфис, нито пък за заплашителни писма. Предната вечер Гантворт не бил у дома между осем и полунощ. Уипъл не могъл да го види добре, когато се прибрал, за да ни каже бил ли е възбуден, или не. Гантворт обикновено излизал с по стотина долара в джоба.

– Погледнете на бюрото и ми кажете дали нещо, което е взел тази вечер със себе си, не липсва – размърда се О'Гар.

– Не, сър. Май всичко е тук – часовникът и верижката, парите, бележникът, портфейлът, ключовете, носните кърпи, писалката – за друго не се сещам.

– Излизал ли е тази вечер Чарлс Гантворт?

– Не, сър. Дватама с госпожа Гантворт си бяха у дома през цялото време.

– Сигурен ли сте?

Уипъл се умисли.

– Да, сър. За госпожа Гантворт съм съвсем сигурен. Да си призная, не съм виждал господин Чарлс от около осем часа до единайсет, когато слезоха с този господин. – Той посочи мен. – Но съм уверен, че си е бил

у дома. Така ми каза госпожа Гантворт.

Тогава О'Гар го попита нещо, което ме озадачи.

– Какви копчета за яка носеше господин Гантворт?

– Питате за господин Леополд ли?

– Да.

– Златни, масивни. С марката на лондонски златар.

– Ще ги познаете ли, ако ги видите?

– Да, сър.

Пуснахме Уипъл да си върви.

Когато останахме сами с О'Гар пред бюрото с куп веществени доказателства, които не ми говореха нищо, подхвърлих:

– Не мислиш ли, че е време да ми светнеш за това-онова?

– Сигурно, слушай! Някакъв бакалин на име Лагъркуист карал тази вечер през Голдън Гейт Парк и минал край кола със загасени фарове, паркирана в тъмна алея. Зад волана мернал човек, но начинът, по който седял, му се видял неестествен и съобщил за това на първия срещнат полицаи.

Патрулният отишъл да провери и намерил на шофьорската седалка Гантворт – мъртъв, с разбита глава, а това тука – той сложи ръка върху окървавената пишеща машина – било на мястото до него. Станало е в десет и петнайсет. Лекарят каза, че черепът на Гантворт е бил строшен с тази машинария.

Установихме, че джобовете на убития са били преровени щателно. Всички тия работи, дето ги виждаш, с изключение на новия портфейл, бяха в колата, разхвърляни на пода или по седалките. И парите намерихме там – към сто долара са. Между хартиите открихме и това.

Той ми подаде лист, на който на машина беше написано:

„Л.Ф.Г.,

Искам си моето. 10 000 километра и 21 години не могат да те скрият от жертвата на твоето предателство. Смятам да си върна онова, което открадна.

Е. Б.“

– Л. Ф. Г. трябва да е Леополд Ф. Гантворт – предположих аз. – А Е. Б. – Емил Бонфис. Двайсет и една години назад – значи хиляда деветстотин и втора, а десет хиляди километра е горе-долу разстоянието от Париж до Сан Франциско.

Оставих писмото и взех кутийката за бижута. Беше от имитация на

черна кожа, подплатена отвътре с бял сатен и без никакви знаци по нея.

Огледах патроните. Бяха два, за „Смит и Уесън“, четирийсет и пети калибър. Върху меките им оловни върхове бяха издълбани дълбоки кръстове – стар трик, при който куршумът се разплесква като чиния, когато удари целта.

– И тях ли намерихте в колата?

– Да, както и това.

От джоба на жилетката си О'Гар измъкна къс кичур руса коса с косми, дълги между два и половина и пет сантиметра. Бяха отрязани, а не изскубнати с корените.

– Нещо друго?

Веществените доказателства сякаш нямаха свършване.

Той вдигна от бюрото новия портфейл, за който Уипъл и Чарлс Гантворт казаха, че не бил на убития, и ми го подхвърли.

– А това открихме на пътя, на три-четири метра от колата.

Не беше от скъпите и нямаше марка на производителя, нито надпис с името на притежателя. В него имаше две десетачки, три малки изрезки от вестници и списък, натракан на машина, с шест имена и адреси. Първи в него бе Гантворт.

Трите изрезки явно бяха от личните обяви в различни вестници, защото не бяха с еднакъв шрифт. Те гласяха:

„Джордж. Всичко е уредено. Не изчаквай прекалено дълго. Д. Д. Д.“

„Р. Х. Т. Не отговарящ Фло“

„Капи. Точно в дванайсет и гледай внимателно. Бинго“

Имената и адресите под тези на Гантворт бяха следните:

Куинси Хийткоут – Денвър, Саут Джейсън Стрийт № 1223

Б. Д. Торнтън – Далас, Хюз Съркъл № 96

Лутър Г. Рандъл – Портсмут, Кълъмбия Стрийт № 615

Дж. Х. Бойд Уилис – Бостън, Харвард Стрийт № 5444

Хана Хиндмарш – Кливланд, Източна 79-а улица № 218

– Още нещо? – поинтересувах се, след като ги прочетох.

Запасите на сержанта не се бяха изчерпали.

– Отмъкнати са копчетата за яка на мъртвия. Яката и вратовръзката си бяха на мястото. Нямаше я и лявата му обувка. Търсихме навсякъде, преровихме всичко наоколо, но не открихме ни копчета, ни обувка.

– Това ли е всичко?

Вече нищо не можеше да ме изненада.

– Какво повече искаш, по дяволите? – изръмжа той. – Дотук не ти

ли стига?

- Някакви отпечатъци от пръсти?
- Нищо подозрително! Всичките са на убития.
- А колата, в която е намерен?

– Собственост е на доктор Уолъс Джирарго. В шест вечерта се обади в полицията да съобщи, че е открадната от ъгъла на Макалистър Стрийт и Полк Стрийт. Проверяваме го, но мисля, че е чист.

Вещите на убития, разпознати от Уипъл и Чарлс Гантворт, не ни говореха нищо. Разгледахме ги внимателно още веднъж, но без резултат. В бележника имаше доста изписани страници, но без всякаква връзка с убийството. Писмата също бяха безинтересни.

Серийният номер на пишещата машина, с която бе извършено убийството, липсваше – явно някой го бе изпиллил от рамката.

– Е, какво ще кажеш? – изпъшка О'Гар, след като свършихме с огледа на уликите и седнахме да запалим цигара.

– Мисля, че трябва да намерим мосю Емил Бонфис.

– Няма да е лошо – промърмори той. – Най-добре да се свържем с петимата от списъка, в който е и Гантворт. Представи си, че е списък на жертви. И че Бонфис е по следите им.

– Възможно е. Така или иначе, трябва да ги открием. Може да се окаже, че някои от тях вече не са живи. Но независимо дали са били убити, или ги чака съдбата на Гантворт, те са свързани по някакъв начин с тая история. Ще телеграфирам до клоновете на агенцията да се погрижат за тях. Ще се опитам също да проследя изрезките от вестниците.

О'Гар погледна часовника си и се прозя.

– Минава четири. Какво ще кажеш да дремнем? Ще оставя бележка за експерта да сравни шрифта на машината с този на писмото, подписано от Е. Б., както и със списъка, за да разберем дали са писани на нея. Предполагам, че е така, но трябва да сме сигурни. Ще наредя още на разсъмване да огледат пак мястото, където намерихме Гантворт – може пък да открием липсващата обувка и копчетата за яка. Ще пусна няколко момчета по магазините за пишещи машини из града, да видим дали от това няма да изскочи нещо.

Отбих се в първата пощенска станция и изпратих няколко телеграми. После се прибрах вкъщи и потънах в сънища без престъпления и без детективска работа.

С пет часа сън в стомаха пристигнах към единайсет сутринта в следствения отдел и заварих О'Гар подпрян на бюрото да зяпа една

черна обувка, пет-шест копчета за яка, ръждясал плосък ключ и смачкан вестник, наредени пред него като на изложба.

– Това да не са спомени от сватбата ти?

– И така може да се каже – отвърна той, изпълнен с отвращение. – Чуй сега. Когато започнал да чисти сутринта, един от портиерите на Сийменс Нашънъл Банк намерил във фоайето пакет. Тази обувка – липсващата на Гантворт – била увита в парчето от „Филаделфия Рекърд“, брой отпреди пет дни, заедно с копчетата за яка и този стар ключ. Както виждаш, токът на обувката е отпран и го няма. Уипъл разпозна обувката и две от копчетата, но никога не е виждал ключа. Останалите четири копчета са нови, от обикновените, позлатени. Ключът май не е използван от доста време. Това говори ли ти нещо?

Нищо не ми говореше.

– Как така портиерът се е сетил да се обади в полицията?

– Сутрешните вестници са описали цялата история с подробности – и за липсващата обувка, и за копчетата, за всичко.

– Какво стана с машината?

– Писмото и списъкът със сигурност са написани на нея. Още не можем да разберем откъде е взета. Проверихме и лекаря, собственика на колата – чист е. Знаем къде е бил миналата вечер минута по минута. Лагъркуист, бакалинът, дето намерил Гантворт, също изглежда извън подозрение. Ти какво свърши?

– Още не съм получил отговор на телеграмите, които пратих снощи. Тази сутрин минах през службата на път за насам и хванах четирима юнаци да обиколят хотелите и да издирят всички с името Бонфис, в телефонния указател, има две-три семейства с тази фамилия. Обадих се и на клона ни в Ню Йорк да проверят списъците на пътниците, пристигнали напоследък с параход, дали сред тях няма някой Емил Бонфис. Изпратих и телеграма до агента ни в Париж, може той да изрови нещо там.

– Май трябва да се видим с адвоката на Гантворт – Абърнати, и с онази мацка Декстър, преди да предприемем нещо друго – подхвърли сержантът.

– И аз така мисля – съгласих се. – Дай първо да идем при адвоката. Както стоят нещата, засега нямаме нищо по-добро.

Адвокатът Мъри Абърнати беше висок, жилив, възрастен джентълмен, говореше бавно и още носеше ризи с колосани нагръдници. Той така се опияняваше от представата си за професионална етика, че не успя да ни помогне колкото се надявахме. Затова го оставихме да говори както намери за добре и все пак разбрахме това-онова.

Убитият и Крида Декстър възнамерявали да се венчаят тази сряда. Изглежда, неговият син и нейният брат са били против брака, та затова Гантворт и изгората му смятали да го направят тайно в Оукланд и още същия следобед да хванат параход за Ориента. Надявали се, докато свърши дългият им меден месец, синът и братът да се примирят с женитбата им.

Направено било и ново завещание, с което Гантворт оставял половината от състоянието си на новата съпруга, а другата половина – на сина и снаха си. Но новият документ още не бил подписан и Крида Декстър го знаела. На нея й било известно – едно от малкото неща, в които Абърнати бе сигурен, – че според старото завещание, все още валидно, наследници на всичко остават Чарлс Гантворт и жена му.

От уклончивите сведения и намеци на Абърнати заключихме, че състоянието на Гантворт е на стойност около милион и половина. Адвокатът не беше чувал за Емил Бонфис и не знаел за никакви заплахи, нито за опити клиентът му да бъде убит. Не можа или не искаше да ни каже нищо, което да изясни защо някой обвинява убития в кражба.

От кантората на Абърнати отидохме до апартамента на Крида Декстър, който се намираше в нова елегантна сграда само на няколко минути пеш от дома на Гантворт.

Крида Декстър беше дребна жена, малко над двайсетте. Първото, което правеше впечатление, бяха очите й – големи, дълбоки, с цвят на кехлибар, а зениците не знаеха почивка. Непрекъснато променяха големината си – ту по-бързо, ту по-бавно – и от главички на карфици нарастваха така, че аха да изскочат от кехлибарените ириса.

Според тези очи пред нас стоеше чиста котка. Всяко нейно движение беше бавно, плавно, съвсем котешко. Такива бяха и чертите на хубавичкото й лице, формата на устата, малкият нос, разположението на очите и издадените ръбове на веждите. Ефектът се подсилваше от начина, по-който носеше косата си, светлокестенява и гъста.

– Господин Гантворт и аз – каза ни тя след първоначалните обяснения – трябваше да се оженим вдругиден. Синът и снаха му бяха против брака ни, брат ми Мадън също. И тримата намираха разликата във възрастта ни за прекалено голяма. За да нямаме неприятности, бяхме решили да го направим тайно и да заминем в чужбина поне за една година. Бяхме сигурни, че през това време всички ще приемат фактите.

Затова господин Гантворт изпрати Мадън в Ню Йорк. Трябваше да свърши там нещо, свързано с представляването на интересите му в една стоманолеярна, и той го използва като претекст да отдалечи Мадън,

докато заминем на сватбено пътешествие. С брат ми живеем заедно и би било почти невъзможно да се приготвя за път, без той да разбере.

– Идва ли снощи господин Гантворт у вас? – започнах аз.

– Не, но го чаках, защото щяхме да излизаме. Той обикновено идва пеша, живее само на няколко преки. Когато стана осем часът, а него още го нямаше, се обадих у тях. Уипъл ми каза, че е излязъл близо преди час. После звънях още два пъти. Тази сутрин, преди да видя вестниците, се обадих пак и разбрах, че...

Тук гласът ѝ секна – единственият израз на страдание през целия разговор. От Чарлс Гантворт и Уипъл останахме с впечатлението, че трябва да очакваме повече или по-малко пресилена проява на мъка. Но тя ни разочарова. Никакви нескъпопосани тръшкания, дори не ни сервира сълзите си.

– Предишната вечер господин Гантворт беше ли у вас?

– Да, пристигна малко след осем и остана почти до полунощ. Не ходихме никъде.

– Пеша дойде и пеша си тръгна, така ли?

– Доколкото знам, да.

– Споменавал ли е пред вас, че го заплашват?

– Не.

Тя категорично тръсна глава.

– Познавате ли Емил Бонфис?

– Не.

– Господин Гантворт не ви ли е говорил за него?

– Не.

– В кой хотел е отседнал брат ви в Ню Йорк?

Неуморните ѝ зеници изведнъж се разшириха и малко остана да залят и бялото на очите. Това бе първият ясен признак на страх, който видях. Но ако махнем предателските зеници, изражението ѝ остана същото.

– Не зная.

– Кога тръгна от Сан Франциско?

– В четвъртък, преди четири дни.

След като си тръгнахме от дома на Крида Декстър, с О'Гар вървахме пет-шест преки в пълно мълчание, и двамата замислени. Той проговори първи.

– Бива си го мацето, а? Почеша го както трябва и ще замърка сладко-сладко. Ама настъпиш ли я по опашката, показва си ноктите!

– Какво ти говори светкавицата в очите ѝ, когато попитах за брат

й?

– Нещо, но не знам какво. Можем да проверим дали наистина е в Ню Йорк. Ако днес е там, значи не е бил тук снощи – дори пощенските самолети взимат разстоянието за двайсет и шест-двайсет и осем часа.

– Трябва да разберем – съгласих се. – Както ми се видя, тази Крида Декстър не е много сигурна, че брат ѝ няма пръст в убийството. А и няма доказателства Бонфис да е действал сам. Все пак имам чувството, че Крида не е вътре. Тя е знаела, че новото завещание не е подписано. Трябва да е откачена, та да изпусне така седемстотин и петдесет бона.

Пратихме дълга телеграма до нийоркския клон на „Континентъл“ и минахме през моята служба да видим дали не са пристигнали отговори на запитванията ми от предната вечер.

Дошли бяха.

От лицата в машинописния списък, в който фигурираше и Гантворт, не бяха открили никого. Ни вест, ни кост – нищо, за което да се хванеш. Два от адресите бяха пълен въздух. На тях нямало жилища и никога не било имало.

До вечерта с О’Гар кръстосвахме улиците между Руския хълм и дома на Декстърови. Разпитахме всички мъже, жени, деца, които живееха, работеха или играеха по трите маршрута, по които убитият можеше да е минал.

Никой не беше чувал изстрела на Бонфис в нощта преди убийството. Никой не беше забелязал нищо подозрително миналата вечер. Никой не го беше виждал да се качва в кола.

– После се отбихме в дома на Гантворт, пак разпитахме Чарлс, жена му и цялата прислуга – и не научихме нищо ново. Никой не се сещаше да липсва каквато и да е вещ на убития – толкова дребна, че да може да се скрие в ток на обувка.

Обувките, с които излязъл вечерта на убийството, били един от трите чифта, които поръчал да му направят в Ню Йорк преди два месеца. Възможно беше да е свалил единия ток, да го е издълбал, за да скрие вътре нещо, и пак да го е заковал. Но Уипъл заяви убедено, че би забелязал всяка поправка по обувките, освен ако не е направена от професионален обувчар.

След като разнищихме и този въпрос, се върнахме в агенцията. Току-що бе пристигнала телеграма от нашия клон в Ню Йорк, че нито една параходна компания няма в списъците на пътниците, пристигнали през последните шест месеца от Англия, Франция или Германия, лице на име Емил Бонфис.

Момчетата, които бях пуснал из града да търсят Бонфис, се върнаха с празни ръце. Бяха открили и проверили единайсет души с тази фамилия в Сан Франциско, Оукланд, Бъркли и Аламеда. И единайсетте се оказали невинни. Никой от тях не познавал съфамилник на име Емил. Търсенето из хотелите не даде резултат.

С О'Гар отидохме да вечеряме заедно. Намусено поглъщахме храната и през цялото време разменихме само пет-шест думи. Върнахме се в агенцията и заварихме още една телеграма от Ню Йорк.

Мадън Декстър пристигна в хотел „Макалпин“ тази сутрин с главно пълномощно да продаде дела на Гантворт в стоманодобивната корпорация „Б. Ф. и Ф.“. Отрича да знае за Емил Бонфис и за убийството. Смята да свърши работата и утре да тръгне за Сан Франциско.

Листът, върху който дешифрирах телеграмата, се изплъзна от пръстите ми, двамата седнахме, отегчено загледани един в друг през бюрото, и разсеяно заслушахме как отвън чистачките тропат с кофите си.

– Странна работа – промърмори накрая О'Гар на себе си.

Кимнах. Така беше.

– Имаме девет улики – продължи той след малко – и всичките ни водят доникъде.

Номер едно: убийтът се обажда на твоите хора и им казва, че бил заплашван и нападнат от Емил Бонфис, с когото е имал вземане-даване в Париж преди години.

Номер две: пишещата машина, с която е убит и на която са натракали писмото и списъкът. Продължаваме да вървим по тази следа, но засега – нищо. А и що за оръжие е това, по дяволите? Изглежда, този приятел Бонфис нещо се е ядосал и е халосал Гантворт с първото, което му е попаднало под ръка. Но защо машината е била в колата? И защо номерът ѝ е изпилен?

Поклатих глава, за да покажа, че не мога да се сетя, а О'Гар продължи да изброява.

– Номер три: заплашителното писмо, което потвърждава казаното от Гантворт вчера следобед по телефона.

Номер четири: тези два патрона с кръстове на върховете.

Номер пет: кутийката за бижута. Номер шест: този кичур руса коса. Номер седем: липсваха обувката и копчетата за яка на убийтия.

Номер осем: портфейлът с двете десетдоларови банкноти, трите изрезки от вестници и списъка в него, намерени на пътя.

Номер девет: намерихме обувката на следващия ден, увита в парче филаделфийски вестник отпреди пет дни, заедно с копчетата за яка, още

четири други и ръждясал ключ.

Това са следите. Ако от тях изобщо може да се разбере нещо, то е, че в Париж през деветстотин и втора Гантворт е свил нещо от Емил Бонфис, а този Бонфис който и да е той, сега е дошъл да си го прибере. Качил е Гантворт в открадната кола снощи, вземайки със себе си – Бог знае защо – пишещата машина. Гантворт нещо му се е изрепчил и Бонфис го е треснал с машината по главата. После е преровил джобовете му, но явно не е взел нищо. Решил е, че това, което търси, е в лявата обувка на Гантворт, и затова я е забърсал. После..., но не виждам смисъл в номера с копчетата за яка, нито с фалшивия списък, нито...

– Напротив, има смисъл! – прекъснах го и се изправих вече съвсем бодр. – Това е десетата улика, която имаме – тази, която ще следваме оттук нататък. Списъкът е фалшив, с изключение на името и адреса на Гантворт. Ако беше истински, нашите хора щяха да открият поне едно от лицата в него. А те не хванаха следите на никого. Даже два от адресите изобщо не съществуват!

Списъкът е бил съчинен наизуст, поставен е в портфейла с изрезките и двайсетте долара, та пиеската да е по-убедителна, и е бил подхвърлен на пътя, близо до колата, за да ни отклони. И ако е така, залагам си главата, че всичко останало, също е нагласено.

Вече ще смятам всичките тези девет прекрасни улики за девет пиниза. И ще правя точно обратното на онова, което показват. Търся човек, който не се казва Емил Бонфис и чиито инициали не са Е. и Б., не е французин и не е бил в Париж през деветстотин и втора. Такъв, който не е рус, не носи у себе си патлак четирийсет и пети калибър и не се интересува от личните обяви във вестниците. Човек, който не е убил Гантворт, за да си вземе нещо, скрито в обувка или в копче за яка. Такъв сладур преследвам сега!

Сержантът замислено вдигна зелените си очички и се почеса по главата.

– Май не е толкова налудничаво – рече той. – Може и да си прав. Да предположим, че си – какво излиза? Онова котенце Декстър не го е направило, защото губи седемстотин и петдесет бона. Брат ѝ също, защото е в Ню Йорк. И освен това никой не убива човек само заради това, че го намира прекалено стар, за да се ожени за сестра му. А Чарлс Гантворт? Само той и жена му имат сметка старецът да умре, преди да подпише новото завещание. Само те твърдят, че Чарлс си е бил у дома онази нощ. Прислугата не го е виждала между осем и единайсет. Ти си бил там, но също не си го видял преди единайсет. Но и двамата с теб му

вярваме, когато казва, че е бил там цялата вечер. И ти, и аз не смятаме, че е пречукал стария, макар, разбира се, да е могъл. Тогава кой?

– Тази Крида Декстър – подхвърлих – е искала да се омъжи за Гантворт заради парите му, нали? Предполагам, не допускаш, че е била влюбена в него.

– Ами! Като я гледам, влюбена е в милион и половина.

– А така – продължих. – Не е толкрва невзрачна... всъщност изобщо не е. Мислиш ли, че Гантворт е единственият, който ѝ се е натискал?

– Разбрах! Разбрах! – развика се той. – Допускаш, че може да е имало и някой младок в състезанието, дето няма никакъв милион и половина зад гърба си и не се е зарадвал, като е разбрал, че друг с толкова пари го е избутал в канавката. Може би... може би.

– Добре, дай тогава да зарежем всички тия боклуци, над които умувахме, и да опитаме тази възможност.

– Съгласен – каза сержантът. – Започваме сутринта, ще търсим съперник на Гантворт за лапичката на котенцето Декстър.

Решени докрай, така и направихме. Тикнахме всички прекрасни улики в едно чекмедже; заключихме го и забравихме за тях. После тръгнахме да търсим мъжките познанства на Крида Декстър и да ги пресяваме, за да открием убиеца.

Но не беше толкова лесно, колкото изглеждаше.

При цялото ровене в нейното минало не извадихме на бял свят нито един ухажор. Тя и брат ѝ живееха в Сан Франциско от три години. Обиколихме всички квартири, които са сменили за това време. Разпитахме всички съседи, дори онези, които я познаваха само по лице. И никой не можа да ни каже поне за един мъж, който да е проявявал интерес към нея, освен Гантворт. Явно никой не я бе виждал с друго, като изключим Гантворт и нейния брат.

Макар че въобще не напреднахме, това поне ни убеди, че сме направили правилната посока. За тези три години в живота ѝ не можеше да няма друг мъж, освен Гантворт, навивахме се ние. Освен, ако много бъркахме в преценката си, тя не беше от жените, дето ще пренебрегнат мъжкото внимание. А природата я бе надарила достатъчно, за да го привлича. И ако имаше друг мъж, фактът, че бе обвит в такава тайнственост, засилваше още повече вероятността да е замесен в смъртта на Гантворт.

Не успяхме да научим къде са живели Декстъррови, преди да дойдат в Сан Франциско, но миналото им не ни интересуваше чак толкова. Разбира се, възможно бе някой стар любовник да се е появил отново на

сцената, но в такъв случай по-лесно щяхме да хванем сегашната връзка, отколкото старата.

Нашето разследване напълно потвърди преценката на Гантворт-син, че Декстъррови са ловци на богаташи. Всичките им действия го показваха, въпреки че в миналото си явно не бяха вършили престъпления.

Навестих отново Крида Декстър и цял следобед киснах у тях, задавайки въпрос след въпрос, все за предишните ѝ любовни истории. Кого беше разкарала заради Гантворт и неговия милион и половина? Никого, твърдеше тя упорито, но аз така и не можех да повярвам.

Следяхме Крида Декстър денонощно, ала не се придвижихме дори на сантиметър. Може би подозираше, че я наблюдаваме. Рядко напускаше дома си, и то само за покупки. Не изпускахме от поглед апартамента ѝ, дори когато не си беше въщи. Никой не я посети. Подслушвахме телефона ѝ и от цялото слухтене – пак нищо. Проверяхахме пощата ѝ – никакви писма, нито дори едно рекламно листче.

Междувременно научихме, че трите изрезки, които намерихме в портфейла, са от колоните с лични обяви в нюйоркски, чикагски и портландски вестник. Броят от Портланд бе издаден два дни преди убийството, този от Чикаго – четири дни, а от Ню Йорк – пет дни. И трите са се появили по будките в Сан Франциско в деня на убийството – готови за купуване и изрязване от всеки, който има нужда от материал за обръкване на детективи.

Парижкият представител на агенцията бе открил шестима Емил Бонфисовци – всичките подходящи за нашия случай колкото дамски шорти – и бе по следите на други трима.

Но на нас с О'Гар вече не ни пукаше за никакъв Емил Бонфис – тази следа беше мъртва и погребана. Бяхме захапали новата идея – да намерим съперника на Гантворт.

Така дните минаваха и така въпросът остана неразрешен, докато стана време Мадън Декстър да се върне от Ню Йорк.

Клонът ни в Ню Йорк го следеше, докато напусне града, и ни предупреди за тръгването му, така че, знаех с кой влак пристига. Щеше ми се да му задам няколко въпроса, преди да се види със сестра си. Може би щеше да ми каже каквото ме интересува, и то с охота, но трябваше да го докопам, преди неговата сестричка да му запуши устата.

Не познавах Мадън и не можех да чакам да слезе на Оукланд. А и не ми се искаше да вода със себе си Чарлс Гантворт или някой друг, та да ми го покажат.

Затова сутринта отидох в Сакраменто и се качих на влака, с който

пътуваше. Сложих визитната си картичка в един плик и хванах за помощник едно момче от гарата. Пуснах го да върви пред мен през влака и да вика:

– Господин Декстър! Господин Декстър!

В последния вагон – този с големите панорамни стъкла – строен тъмнокос мъж в елегантен костюм от твид се извърна от прозореца, през който наблюдаваше перона на гарата, и протегна ръка към момчето.

Изучавах го, докато нервно разкъса плика и прочете картичката. Само за миг брадичката му потрепери, подчертавайки блудкавите черти на едно бездруго не особено волево лице. Дадох му между двацет и пет и трицет години. Косата му бе разделена на път по средата и пригладена надолу. Кафяви очи, големи и доста изразителни. Малък правилен нос, кестеняви, добре подрязани мустаци и много червени меки устни. От тоя модел беше.

Курдисах се на празното място до него точно когато откъсваше очи от картичката.

– Вие ли сте господин Декстър?

– Да – отвърна той. – Предполагам, искате да разговаряме за смъртта на господин Гантворт, нали?

– Тъхъ. Искан да ви питам за някои неща и тъй като се случи да съм в Сакраменто, хрумна ми, че ако се върнем заедно и си поговорим, няма да ви изгубя много време.

– Стига да знам нещо важно – увери ме той, – с удоволствие ще ви го кажа. Но на детективите в Ню Йорк вече разказах всичко и, струва ми се, не им бях много полезен.

– Да, но откакто тръгнахте от Ню Йорк, нещата се промениха – казах, взирайки се отблизо в лицето му. – Онова, което преди смятахме за маловажно, сега може да е от огромно значение.

Замълчах, а през това време той облизваше устни и отбягваше погледа ми. Може и нищо да не знае, помислих си, ама е на тръни. Оставих го да чака известно време и се направих на много замислен. Ако го подхванех както трябва, щях да изтискам всичко от него. Не изглеждаше да е от нещо твърдо.

Седяхме с доближени глави, така че останалите четири-пет души в купето да не чуват разговора ни. Това беше добре за мен. Всеки детектив знае, че често от човек с по-слаб характер лесно могат да се измъкнат сведения и дори признание, ако просто завреш лицето си в неговото и повишиш тон. В купето не можех да говоря високо, но близостта на физиономиите ни си беше предимство.

– От мъжете, които сестра ви е познавала – изрекох най-накрая, – кой освен господин Гантворт е бил най-внимателен с нея?

Той звучно преглътна, очите му се впериха в прозореца, обърнаха се за миг към мен и пак се зареяха навън.

– Наистина, как да кажа... просто...

– Добре. Да опитаме по друг начин. Представете си, че проверяваме един по един всички мъже, които са се интересували от нея и тя от тях.

Погледът му не се откъсваше от прозореца.

– С кого да започнем? – притиснах го.

Той пак ме стрелна с очи само за секунда, но успях да уловя в тях тихо отчаяние.

– Знам, че звучи глупаво, но аз, нейният брат, не мога да ви посоча нито един, към когото Крида да е проявила интерес, преди да се запознае с Гантворт. Доколкото ми е известно, преди него не е имала чувства към мъж. Разбира се, възможно е да е имало някой, за когото да не знам, но...

По-голяма глупост от тази не бях чувал! Онази Крида Декстър, с която бях разговарял – лъскавото хитро котенце, както забеляза О'Гар, – не ми се видя да може да изтрае дълго, без поне един мъж да я държи за полата. Това малко готино мъжле срещу мен лъжеше. Не виждах никакво друго обяснение.

Нападнах го със зъби и нокти. Но когато привечер пристигнахме в Оукланд, той продължаваше да повтаря все същото – Гантворт бил единственият ухажбор на сестра му, когото познавал. Аз пък разбрах, че съм подценил Мадън Декстър и съм сбъркал, като мислех че ще клекне веднага щом го попитам каквото искам. Или беше бая по-устойчив, отколкото предполагах, или имаше много основателна причина да прикрива убицеца на Гантворт.

Ала разбрах и друго: ако Декстър лъжеше, което бе почти сигурно, значи Гантворт наистина е имал съперник и Мадън Декстър подозираше или знаеше, че той го е очистил.

Когато слязохме от влака в Оукланд, знаех, че ме баламосва и няма да ми каже истината – поне не тази вечер. Но се лепнах за него и заедно се качихме на ферибота за Сан Франциско въпреки явното му желание час по-скоро да се отърве от мен. Човек не знае кога ще му проработи късметът, затова, когато корабът се отлепи от кея, продължих да го торозя с въпроси.

Тогава към нас се завтече едър здравеняк в светло палто и с черна чанта в ръка.

– Здравсти, Мадън! – извика той с протегната напред ръка. – Тъкмо пристигнах и се опитвах да си спомня телефонния ти номер.

Той остави чантата на земята и двамата сърдечно се здрависаха. Мадън Декстър се обърна към мен.

– Запознайте се с господин Смит – каза той и ме представи на другия с допълнението: – Той е от детективската агенция „Континентъл“.

Това явно предупреждение за Смит ме изправи на нокти, застанах нащрек. Но фериботът бе препълнен, около нас имаше стотици хора – бях в безопасност. Отпуснах се, усмихнах се любезно и се здрависах със Смит. Който и да бе той каквато и да беше връзката между него и убийството (ако нямаше такава, защо тогава Декстър ще бърза да му каже кой съм?), той не можеше да направи нищо тук. Навалицата наоколо ми даваше предимство.

Това бе втората ми грешка този ден.

Палтото на Смит беше по онази мода с шлицовете, през които можеш да бръкнеш във вътрешния си джоб, без да се разкопчаваш. Е, той вече беше бръкнал и отвътре надничаше цевта на автоматичен пистолет, скрит за очите на околните, но не и за мен, и насочен право в стомаха ми.

– Я да се разходим по палубата. – Това не беше предложение, а заповед.

Поколебах се. Хич не ми се щеше да се лиша от толкова много хора, които седяха и стояха наоколо като слепи. Но мутрата на Смит показваше, че не е от предпазливите. Личеше си, че стотина свидетели не могат да го уплашат.

Обърнах се и се запромъквах през тълпата. Той вървеше след мен, дясната му ръка лежеше приятелски на рамото ми, а лявата държеше пистолета, опрян в гърба ми.

Палубата бе пуста. Тежка мъгла, мокра като дъжд – зимната вечерна мъгла на Сан Франциско Бей – покриваше парахода и водата и всички пътници се бяха скрили от нея вътре. Толкова бе гъста, че с нож да я режеш. Едва виждах носа на ферибота, въпреки че всичките му светлини бяха запалени.

Спрях.

Смит ме ръгна с патлака в гърба.

– Дай още напред, да си поговорим на спокойствие – изръмжа в ухото ми.

Продължих, докато стигнах перилата.

Целият ми тил внезапно пламна... мънички светлинки блеснаха в

тъмнината пред мен... ставаха все по-големи... летяха срещу мен...

Полусъзнание! Инстинктивно се мъчех да се задържа някак на повърхността и да се измъкна от палтото. Главата ми щеше да се пръсне от болка. Очите ми горяха. Чувствах се тежък и отпуснат, сякаш бях погълнал сто литра вода.

Гъстата мъглата се стелеше ниско над водата и не виждах нищо. Докато се освободя от тежкото палто, главата ми се поизбистри, но с връщането в съзнание болката се усилваше.

От лявата ми страна проблесна светлина, но след миг изчезна. Зад бялата пелена пред очите ми от всички посоки свиреха близки и далечни предупредителни сирени. Спрях да греба, отпуснах се по гръб и се опитах да разбера къде съм.

След малко долових равномерно ревяне на сирената на Алкатрас. Но това не ми помагаше. В мъглата не можех да определя посоката ѝ – имах чувството, че свири точно над мен.

Бях някъде в залива на Сан Франциско и – толкова. Течението като че ли ме носеше към Голдън Гейт.

Известно време край мен не мина никакъв ферибот и разбрах, че съм встрани от маршрута им за Оукланд. Това беше добре. В тази мъгла по-вероятно бе да ме прегазят, отколкото да ме извадят.

Ледената вода ме сковаваше, затова се обърнах и заплувах достатъчно енергично, за да раздвижа кръвта си, ала пестях силите си за момента, когато видя ясна цел.

Рев на сирена започна да се повтаря, чуваше се все по-близо и не след дълго от мъглата изплуваха светлини. Предположих, че е ферибот от Сосалито.

Когато стигна съвсем до мен, започнах да крещя до прегракване. Но предупредителните сигнали на сирената удавиха виковете ми.

Корабът отмина и мъглата го погълна.

Течението бе станало по-силно, а кръсъците ми по ферибота от Сосалито ме бяха изтощили. Отпуснах се и оставих водата да ме носи, за да си почина.

Друга светлина се появи пред мен за миг, после изчезна.

Пак се развихах и замахах диво с ръце и крака, за да се приближа до мястото, където беше. Така и не я видях повече.

Налегна ме отчаяние и чувство за безпомощност. Водата вече не беше студена. Спокойно вцепенение сгръваше тялото ми. Главата ми

престана да кънти. В нея не бе останал и грам усещане. Вече нямаше светлини, само бучащи сирени... сирени... сирени отпред, отзад, от всички страни. Те ме дразнеха, вбесяваха ме.

Ако не бяха сирените, щях да се откажа. Те останаха единственото непоносимо нещо, след като и водата, и умората вече ми бяха приятни. Сирените ме измъчваха. Проклинах ги ядосано и реших да плувам, докато избягам от тях, после да се отпусна сладко в хубавата мъгла и да заспя...

От време на време задрямвах, но веднага някоя от тях изревяваше и ме събуждаше.

– Мамка ти мръсна! Да ти го начукам във фунията! – псувах на глас.

Една от тях избуча зад мен и започна застрашително да се приближава. Обърнах се и зачаках. Появиха се размити, неясни светлини.

Много внимателно заплувах на една страна и гледах да не вдигам шум. Щом тази досада отминеше, щях да си отспя. Когато светлините се изравниха с мен, започнах да се кикотя с глупава гордост – колко хитро се измъкнах, а? Маmicата им на тия сирени...

Изведнъж в мен се върна животът, жаждата за живот.

Закресях към преминаващия кораб и цялото, ми същество се втурна към него. Между загребванията вдигах глава и се дерях с всички сила...

Когато за втори път тази вечер дойдох в съзнание, лежах по гръб върху багажа в някакъв камион, който се движеше. Около мен се тъпяха мъже и жени, минаваха край камиона и ме зяпаха с любопитни очи. Надигнах се.

– Къде сме? – изломотих.

Дребен червендалест мъж в униформа ми отговори:

– Току-що пристигнахме в Сосалито. Лежи спокойно. Ще те откараме в болницата.

Огледах се.

– Този кораб кога тръгва обратно за Сан Франциско?

– Веднага.

Изсулих се от камиона и тръгнах назад към палубата.

– Връщам се с него.

След половин час, настръхнал в мокрите си дрехи и стиснал здраво зъби, за да не се разтракат като зарове в чашка, скочих в едно такси пред фериботната гара и се прибрах у дома.

Набързо ударих половинка уиски, разтрих с хавлия цялото си тяло,

докато почервенеет, и отново се почувствах човек, ако не се смятат огромното изтощение и ужасното главоболие.

Обадих се по телефона на О'Гар и го помолих да дойде веднага, после позвъних на Чарлс Гантворт.

– Видяхте ли се вече с Мадън Декстър? – запитах го.

– Не, но говорихме по телефона. Обади ми се веднага щом пристигна. Предложих му да се видим утре сутринта в кабинета на господин Абърнати, за да поговорим за сделката, която извърши от името на баща ми.

– Можете ли да му звъннете и да кажете, че се налага спешно да напуснете града утре рано и затова бихте желали да идете тази вечер у тях?

– Добре, щом искате.

– Браво! Действайте. Ще ви се обадя след малко и ще отидем заедно.

– Но защо...

– Ще ви обясня, като се видим – прекъснах го и затворих.

Тъкмо привършвах с обличането и О'Гар пристигна.

– Значи все пак изкопчи нещо, а? – подхвърли той още от вратата, защото знаеше, че смятах да хвана Декстър във влака и да го разпитам.

– Уха! И още как! – промърморих с горчив сарказъм. – Само че почти забравих какво беше. Въртях го отвсякъде през целия път от Сакраменто до Оукланд, но мълчеше като риба. На ферибота ме запозна с един господин на име Смит и му каза, че съм частно ченге. Представяш ли си? И всичко това става на кораб, препълнен с хора! Господин Смит ми ръгна патлак в корема, изкара ме на палубата, халоса ме по темето, после ме е хвърлил в залива.

– Готино си изкарал, не можеш да се оплачеш – захили се О'Гар и сбърчи чело. – Май този Смит е човекът; който търсим – копелето, дето е свило номера на Гантворт. Но за какво му е било да се издава и да те хвърля през борда?

– И аз не загревам – признах, докато пробвах коя шапка ще стои най-безболезнено на счупената ми глава. – Естествено, Декстър разбра, че искам да спипам някое от бившите гаджета на сестра му. Сигурно е помислил, че знам много повече, иначе нямаше да ме изпее на Смит пред очите ми.

Явно, след като Декстър откачи и се разплямпа още на ферибота, Смит си е рекъл, че ще го сбарам много скоро, ако не и веднага. Затова е решил бързо да се отърве от мен. Но след малко ще разберем всичко –

добавих, докато слизахме към таксито, което чакаше да ни закара при Гантворт.

– Не разчиташ скоро да видиш Смит, нали? – попита сержантът.

– Естествено. Той сега ще се покрие и ще дебне какво става. Но Мадън Декстър трябва да е на линия, за да се защити. Той има алиби и е чист, що се отнася до самото убийство. А като си мисли, че съм нахранил рибите, ще е още по-спокоен и няма да се крие. Ясно е, че знае всичко, макар да не е участвал пряко. Доколкото си спомням, той не излезе на палубата с мен и Смит. Както и да е, сега ще си е вкъщи. И този път ще си каже и майчиното мляко!

Чарлс Гантворт ни чакаше на стълбите пред тях. Качи се в таксито и потеглихме към Декстъррови. Нямахме време да отговорим на нито един от въпросите, с които ни заливаше през целия път.

– Нали ви очаква? – успях само да го попитам.

– Да.

Слязохме от колата и се вмъкнахме в сградата.

– Господин Гантворт идва при господин Декстър – представи се той на филипинчето в портиерната.

То вдигна телефона и предаде думите му.

– Качете се – обърна се към нас.

Пред вратата на Декстъррови минах пред Гантворт и натиснах звънеца.

Отвори ни Крида Декстър. Кехлибарените ѝ очи щяха да изхвъркнат, като ме видя, а усмивката ѝ се вкисна, но нямах време да я зяпам. Втурнах се навътре в апартамента.

Бързо прекосих малкото антре и нахлух през първата открената врата, зад която се процеждаше светлина.

А насреща ми кой мислите? Онова копеле Смит!

И двамата не можехме да повярваме на очите си, ама той се гипсирал повече от мен. Срещата ни беше неочаквана, но аз все пак знаех, че е жив, а той имаше всички основания да мисли, че съм на дъното на залива.

Използвах изумлението му и напреднах цели две крачки, преди да се опомни.

Ръката му се плъзна надолу.

Отпрасках му едно дясно кроше право в мутрата. Вложих всичките си деветдесет килограма в този удар, плюс спомена за всяка секунда в ледената вода и всеки спазъм в строшената ми глава.

Ръката му, понечила да извади пистолета, не успя да го предпази

навреме от юмука ми.

Нещо изпука, когато го фраснах, и китката ми изтръпна.

Той се просна на земята и не мръдна.

Прескочих го и хукнах към вратата в другия край на стаята, измъквайки патлака с лявата ръка.

– Декстър трябва да е тук! – изкрещях през рамо на О'Гар, който с Гантворт и Крида влизаше след мен. – Внимавай!

Минах като фурия през останалите четири стаи на апартамента, тършувах из килери и дрешници, прегледах навсякъде, но – ядец.

Върнах се и заварих О'Гар и Гантворт да помагат на Крида Декстър да свести Смит.

Сержантът погледна през рамо и попита:

– Кой според теб е този хубавец?

– Моят скъп приятел господин Смит.

– Да, ама Гантворт казва, че е Мадън Декстър.

Погледнах към Чарлс Гантворт, който кимна утвърдително.

– Мадън Декстър е – отсече.

Близко десет минути свестяхахме Декстър, докато отвори очи.

Щом седна изправен, го засипахме с въпроси и обвинения – надявахме се да признае, преди да се е свестил. Но той не бе толкова стреснат.

Само повтаряше:

– Приберете ме, като искате. Ако имам да кажа нещо, ще го кажа на адвокатата си и на никой друг.

След като брат й дойде в съзнание, Крида Декстър се бе дръпнала малко настрана и наблюдаваше как го обработваме. Накрая приближи до мен и ме хвана за ръката.

– Какво имате срещу него? – попита с обвинителен тон.

– Да не ви разправам – казах й. – Неговата е дълга и широка. Но ще му дадем възможност в хубава модерна съдебна зала да докаже, че не е пречукал Леополд Гантворт.

– Че той беше в Ню Йорк!

– Бил е грънци! Изпратил е свой приятел, който се е представил за Мадън Декстър и е извършил сделката на Гантворт от негово име. Ако това е истинският Мадън Декстър, най-близо до Ню Йорк е бил на ферибота, където се среща със своя приятел да вземе от него документите за продажбата на дела от корпорацията „Б. Ф. и Ф.“. Тогава му стана ясно, че надушвам как си е скалъпил алиби, макар аз самият да не го бях разбрал още.

Тя се обърна рязко към брат си.

– Вярно ли е?

Той я изгледа злобно и продължи да разтрива с една ръка долната си челюст там, където го цапардосах.

– Ще говоря само с адвокатата си – изръмжа той.

– Така ли? – изрепчи му се тя. – Тогава аз ще кажа, каквото знам още сега!

После отново се завъртя към мен:

– Мадън не ми е никакъв брат! Истинското ми име е Айвс. С Мадън се запознахме в Сейнт Луис преди четири години. Ходихме заедно около година и тогава дойдохме в Сан Франциско. Той беше мошеник – и все още е. Запозна се с господин Гантворт преди шест-седем месеца и започна да го сваля за пари уж за някакво изобретение. Доведе го у дома един-два пъти и ме представи за негова сестра. Обикновено така правехме.

Тогава Мадън реши да променим играта. Смяташе, че Гантворт ме харесва и можем да смъкнем повече мангизи, като му извадим душата с памук. Трябваше да омайвам стареца, докато го завъртя на малкия си пръст, та да го приклепим яко. Тогава щяхме да го изръсим докрай.

Отначало всичко вървеше добре. Той хлътна здравата по мен. И накрая поиска ръката ми. Това не влизаше в сметката. Искахме само да го изнудим. Но когато ми направи предложение за женитба, се опитах да убедя Мадън да се откажем. Признавам, че цялата работа беше заради парите на стареца, и аз ги исках, но през това време бях започнала да го харесвам. Той се държеше много мило с мен – по-добре от когото и да било дотогава.

Обясних всичко на Мадън, предложих му да зарежем първоначалния план и да се омъжа за Гантворт. Обещах му, че ще се погрижа той да е добре осигурен. Знаех, че мога да получа от господин Гантворт каквото поискам. Нямах тайни от Мадън. Харесвах господин Гантворт, но Мадън го намери и ми го натрапи. Въпреки това не смятах да преметна Мадън. Щях да направя за него всичко, което мога.

Но Мадън не искаше и да чуе. Ако ме беше послушал, щеше в крайна сметка да получи много повече пари, но той си искаше скапаното дребно подаяние веднага. И започна да ми прави сцени на ревност. Една вечер ме преби!

Това преля чашата. Реших да го зарежа. Казах на господин Гантворт, че брат ми е твърдо против нашия брак, пък и той сам виждаше, че Мадън се цупи. Тогава реши да изпрати Мадън за онази сделка и така да

го отстрани за известно време, та да можем да се оженим и да заминем. Мислехме, че сме го надхитрили, но той явно ни е усетил. Смятахме да не се връщаме поне една година. През това време Мадън щеше да ме е забравил, а ако опиташе да ни тревожи, аз щях да се оправя с него.

Щом чух, че господин Гантворт е убит, ми мина през ума, че Мадън го е направил. Но изглеждаше сигурно, че е бил в Ню Йорк, и си казах, че е несправедливо да си мисля такива неща. Дори се зарадвах, че го нямаше. Но сега...

Тя се завъртя към своя бивш съучастник.

– Дано те обесят, смотаняк такъв!

После пак се обърна към мен. Какво ти пухкаво котенце, братче. Чиста побесняла котка с оголени зъби и нокти.

– Как изглеждаше онзи, дето е ходил в Ню Йорк вместо него?

Описах й мъжа, с когото разговарях във влака.

– Еван Фелтър – отсече тя, след като помисли малко. – Навремето е работил с Мадън. Сигурно се е скрил някъде из Лос Анджелес, но ще го намерите. Той е мухльо, малко да го притиснете и ще си каже всичко. Може да не е знаел какво замисля Мадън, докато нещата не излязоха наяве. Сега доволен ли си? – изрева тя на Мадън Декстър. – Харесва ли ти за начало? Ще ми разваляш празника, а? Оттук нататък ще направя всичко необходимо да се люшнеш на въжето!

Речено – сторено. С нейна помощ успяхме да съберем всички доказателства, които ни трябваха, за да го пратим на бесилката. Тя получи своите седемстотин и петдесет хиляди долара и радостта й едва ли е била помрачена от угризения заради онова, което направи на Мадън. Сега е много почтена жена и е щастлива, че се отърва от този мошеник.

КРАЙ

© 1924 Дашиъл Хамет
© 1997 Георги Шарабов, превод от английски

Dashiell Hammett
The Tenth Clue, 1924

Сканиране и разпознаване: Борис Борисов, 2008
Редакция: nqgolova, 2008

Публикация

Дашиъл Хамет. Детектив от „Континентъл“
Издателство „Лъчезар Минчев“, 1997
Американска. Първо издание
Превод от английски Георги Шарабов, 1997
Автор на предговора Стивън Маркъс
Превод на предговора Стоянка Сербезова, 1997
Редактор Лъчезар Минчев
Художествено оформление Николай Пекарев
Технически редактор Езекил Лапататов
Коректор Евгения Джамбазова
Излязла от печат юни 1997 г.
Формат 84×108/32. Печатни коли 18,5
Предпечатна подготовка: „Компютър Арт – Бояджиев“, София
ISBN 954-412-033-5

Dashiell Hammett. The Continental Op
Vintage Books, A Division of Random House, New York, 1975

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8305>]